

Vodič za podnošenje predloga projekata

Poziv za predloge inicijativa
u okviru projekta

Podrška lokalnim organizacijama civilnog društva - inicijative tranzicione pravde i izgradnje poverenja na Zapadnom Balkanu – REKOM mreža pomirenja
Europe Aid/168130/DH/ACT/Multi

Rok za podnošenje prijave: 16. oktobar 2021.

1. REKOM mreža pomirenja

1.1. Kontekst

REKOM mreža pomirenja (RMP), bivša Koalicija za REKOM, okuplja organizacije civilnog društva, ugledne umetnike, pisce, istoričare i pravnike koji zastupaju stanovište da je poimenični popis svih žrtava ratova 1991-2001. godine na prostoru bivše Jugoslavije uslov pomirenja i garancija neponavljanja ratova i zločina. Podršku regionalnom popisu ratnih žrtava dalo je 580.000 građana post-jugoslovenskih zemalja, koji su 2011. godine potpisali peticiju za osnivanje REKOM-a. Do 2015. godine, lideri Srbije, Hrvatske, dva člana Predsedništva BiH, Crne Gore, Kosova i Makedonije (današnje Severne Makedonije) podržavali su civilnu inicijativu da države zajednički popišu sve ratne žrtve. Koalicija za REKOM je u decembru 2014. godine usvojila Nacrt Statuta REKOM-a, koji su prethodno pripremili izaslanici lidera pomenutih zemalja i eksperti Koalicije za REKOM kao dokument za pokretanje postupka za osnivanje REKOM-a. U februaru 2015. godine, na predsedničkim izborima u Hrvatskoj pobjedila je Kolinda Grabar-Kitarović koja nije podržala učešće Hrvatske u regionalnom suočavanju s prošlošću. U skladu sa dogovorom sa liderima ostalih post-jugoslovenskih zemalja, Koalicija je pripremila Deklaraciju za osnivanje REKOM-a, s predlogom da je na samitu Berlinskog procesa u Londonu 2018. godine potpišu ministri spoljnih poslova Zapadnog Balkana, očekujući da će se Hrvatska, kao članica EU, naknadno priključiti. Međutim, odluku vlade o potpisivanju Deklaracije donela je samo Crna Gora, zbog čega je potpisivanje Deklaracije skinuto sa dnevnog reda samita Berlinskog procesa 2018. godine. U okviru priprema za samit Berlinskog procesa 2019. godine, počasni generalni direktor EK Pierre Mirel je u ime Direktorata EU za politiku susjedstva i pregovore o proširenju posetio Sarajevo i na sastancima sa savetnicima članova Predsedništva BiH je informisan da bošnjački i hrvatski član Predsedništva smatraju da je osnivanje REKOM-a zastarela inicijativa, da su za BiH prioriteti regionalna stabilnost i sigurnost, i da Republika Srpska ne podržava pomirenje na temelju sudskih činjenica za koje se zalaže Koalicija za REKOM. Suočena sa prestankom političke podrške, Skupština Koalicije za REKOM je u decembru 2019. godine, na svom IX zasedanju, donela odluku o restrukturiranju Inicijative REKOM - preuzimanjem brige za izradu regionalnog popisa žrtava (130.000), povećanjem istraživačkih kapaciteta preko uključivanja društvenih fakulteta iz Hrvatske i BiH, i obezbeđivanjem odgovarajućih finansijskih sredstava. Delegati su doneli odluku o transformisanju Koalicije za REKOM u REKOM mrežu pomirenja (RMP) koja ima cilj da se popišu ratne žrtve ratova 90-tih, polazeći od činjenica o žrtvama ratnih zločina koje su utvrdili Haški tribunal i lokalni sudovi i činjenica koje je prikupila Koalicija za REKOM o ratnim žrtvama u Hrvatskoj i na Kosovu.

Prema podacima RMP-a, identitet najmanje 27,500 ratnih žrtava je već utvrđen: oko 7.000 žrtava ratnih zločina je utvrđen sudskim presudama, Fond za humanitarno pravo (FHP) i Fond za humanitarno pravo Kosovo (FHPK) su iz više izvora utvrdili identitet 13,500 civilnih i vojnih žrtava u vezi sa ratom na Kosovu, a Documenta i FHP identitet oko 7.000 civilnih i vojnih žrtava u ratu u Hrvatskoj. Značajan deo posla je obavljen, ali je preko potrebno da se što pre obavi popis svih žrtava i da podaci budu javno dostupni za proveru.

Za tako važan posao bitna je jača podrška inicijativama na lokalnom nivou koje promovišu perspektivu žrtava i pravde, regionalno pomirenje, poštovanje žrtava bez obzira na etničku pripadnost, čuvaju sećanja na stradale, podstiču mlade da uče, pamte i kritički misle o prošlosti. Otuda projekat malih grantova, koje su osmislile članice RMP koje učestvuju u istraživanju ljudskih gubitaka i mesta zatočenja – Fond za humanitarno pravo (Srbija), Fond za humanitarno pravo Kosovo (Kosovo), Udruženje za tranzicionu pravdu, pomirenje i sjećanje u BiH i Centar za demokratiju i tranzicionu pravdu (BiH), Centar za građansko obrazovanje (Crna Gora) i Institut za evropsku politiku (Severna Makedonija).

1.2. Ciljevi

Opšti cilj je razvoj mreže civilnog društva za pomirenje na prostoru bivše Jugoslavije, uspostavljene „odozdo-nagore“ koja stavlja žrtve u prvi plan.

Specifični ciljevi su jačanje pozicije i glasa mladih, žena, žrtava i organizacija civilnog društva na lokalnom nivou u odnosu na regionalno pomirenja i trans-regionalna razmena znanja i dobre prakse.

Pošaljite predlog inicijative koja doprinosi širenju znanja o sudskim činjenicama i jačanju glasa žrtava, prihvatanju i otkrivanju činjenica o ratnim događajima i zločinima u lokalnoj zajednici, sećanju na žrtve i regionalnom pomirenju.

Predlog inicijative (projekta) ne treba slati u finalnoj formi jer su predviđene radionice na kojima će odabrane organizacije razvijati svoje ideje. Radionice će voditi eksperti za tranzicionu pravdu i razvoj projekata, s kojima ćete formulirati projekat, akcioni plan i budžet. Projekte odobrava Tim za selekciju projekata koji čine predstavnici organizacija koje učestvuju u realizaciji projekta REKOM mreža pomirenja.

1.3. Finansijski okvir

Ukupan iznos sredstava za sprovođenje do 25 projekata je 125.000 EUR.

Minimalni iznos traženih sredstava je 2.000 EUR po projektu.

Maksimalni iznos traženih sredstava je 7.000 EUR po projektu.

Deset projekata biće finansijski podržano sredstvima u iznosu do 7.000 EUR, a 15 u iznosu od 2.000 do 5.000 EUR.

Tačan iznos finansijske podrške svakom odobrenom projektu biće utvrđen nakon što Tim za selekciju projekata odobri akcione planove za realizaciju odabranih projekata.

2. KRITERIJUMI ZA UČEŠĆE

2.1. Podnosioci prijava

Za učešće mogu da se prijave organizacije koje su:

- pravna lica registrovana u skladu sa važećim nacionalnim propisima u Bosni i Hercegovini, Srbiji, na Kosovu ili u Crnoj Gori;
- neprofitne;
- organizacije civilnog društva;
- aktivne na nivou lokalne zajednice;
- raspoložu sa dovoljno organizacionih kapaciteta i direktno su odgovorne za pripremu i realizaciju projekata (sa partnerima, ukoliko ih ima).

Organizacije koje podnose prijavu moraju ispunjavati navedene uslove kumulativno.

Organizacije se mogu prijaviti pojedinačno ili sa drugim organizacijama. Partnerstva i umrežavanja nisu uslov za prijavljivanje.

Partneri moraju ispunjavati iste uslove kao i organizacija koja podnosi predlog projekta.

Političke stranke, međunarodne organizacije, vladine institucije, verske zajednice i neformalne organizacije ne mogu se prijaviti na ovaj poziv.

Organizacije moraju imati aktivističko iskustvo u oblasti ljudskih prava i/li tranzicione pravde. Prednost imaju organizacije sa iskustvom u sprovođenju aktivnosti za uspostavljanje tranzicione pravde, i projekti koji se bave pitanjima roda, mladim i/li žrtvama, kao i projekti koji će se sprovoditi u manjim mestima.

2.2. Aktivnosti

Aktivnosti treba da budu usmerene na sledeće oblasti ili teme:

- Promovisanje činjenica utvrđenih pred MKTJ i domaćim sudovima u vezi sa ratovima na prostoru bivše Jugoslavije;
- Promovisanje manje poznatih primera konstruktivnih među-etničkih odnosa između pojedinaca ili zajednica za vreme rata ili u post-konfliktnom periodu;

- Unapređivanje percepcije i razumevanja važnosti tranzicione pravde i regionalnog pomirenja;
- Monitoring politika sećanja post-jugoslovenskih zemalja (jedne ili više), priprema i zagovaranje preporuka za sprovođenje instrumenata politike koji postavljaju žrtve u prvi plan (nastava istorije, komemoracije i memorijalizacije, umetničko oblikovanje narativa sećanja kojim rukovodi država);
- Predavanja o zanemarenim ili spornim temama koje se odnose na suočavanje s prošlošću;
- Kreiranje rešenja za memorijale ili komemoracije koji uključuju sve žrtve, bez obzira na etničku pripadnost, uz posebno priznanje patnji žena i mladih;
- Organizovanje komemorativnih događaja u lokalnim zajednicama koji uključuju sve žrtve, bez obzira na etničku pripadnost, uz posebno priznanje patnji žena i mladih i njihovo promovisanje u tradicionalnim medijima i na društvenim mrežama;
- Provera činjenica (*fact-checking*) u lokalnim medijima u vezi sa pomirenjem, suočavanjem s prošlošću, dijalogom itd. koji ističe faktografske greške i pogrešne interpretacije – promocija sudski utvrđenih činjenica (na društvenim mrežama ili internet stranici);
- Organizovanje kulturnih događaja o pomirenju, tranzicionoj pravdi, govoru mržnje; u formi performansa, izložbe (slika, fotografija, stripova itd.), pozorišne predstave, poezije, književne ili pozorišne kritike koja se bavi prikrivenim formama etničkih i rodni stereotipa;
- Programi razmene za mlade, usmereni na pomirenje;
- Programi razmene za udruženja žrtava;
- Reportaže i intervjui mladih novinara (do 35 godina) koji prikazuju žrtve ili članove porodica žrtava druge etničke pripadnosti i njihov život posle rata, traume, gubitak i potragu za onima koji su i dalje na listi nestalih;
- Prepoznavanje i dekonstrukcija mitova i predrasuda (njihovo nastajanje i uticaj) o drugim etničkim zajednicama;
- Pokretanje debate na neku od sledećih tema (lista nije konačna):
 - Uloga post-jugoslovenskih zemalja u regionalnom pomirenju u odnosu na njihovu poziciju u procesu pristupanja Evropskoj uniji;
 - Uticaj promene vlasti u post-jugoslovenskim zemljama na odnose sa drugim zemljama regiona;
 - Uloga religije u pomirenju i tranzicionoj pravdi;
 - Industrija sećanja – dramski i dokumentarni filmovi, serije i knjige koji su nedavno predstavljeni;
 - Poricanje i zloupotreba pojma *genocid* u odsustvu odgovarajuće pravne regulative;
 - Proširenje Evropske unije i predvidivi problemi zvanične politike sećanja EU u vezi sa post-jugoslovenskim zemljama, kao i predlozi za njihovo prevazilaženje.

Od organizacija koje se prijavljuju očekuje se da jasno navedu na koji način će se baviti rodom i interseksionalnošću (kombinacijom roda i drugih ličnih karakteristika ili identiteta, kao što su etnička pripadnost, starost, invaliditet itd.)

Aktivnosti koje neće biti uzete u razmatranje:

- finansijska podrška pojedincima za učešće na radionicama, seminarima, konferencijama, kongresima;
- stipendiranje pojedinaca za studije, obuke, studijske posete ili učešće na međunarodnim događajima;
- promotivne aktivnosti;
- infrastrukturni projekti ili nabavka opreme;
- kupovina i/li renoviranje objekata ili kancelarija;
- aktivnosti realizovane pre potpisivanja ugovora;
- aktivnosti usmerene na sticanje dobiti;
- donacije i humanitarna pomoć;
- aktivnosti koje su već finansijski podržane u okviru drugih EU programa;
- zahtevi za sufinansiranje.

Prednost će imati aktivnosti čijim sprovođenjem se ostvaruju vidljivi rezultati sa dugoročnim uticajem, kao i oni koji nude originalan i prijemčiv pristup, uključujući i digitalna rešenja.

Trajanje

Aktivnosti je moguće sprovesti od februara do kraja oktobra 2022. godine.

Lokacija

Organizacije kojima budu odobreni projekti, aktivnosti sprovode u državi u kojoj im je sedište. Dodatno, aktivnosti se mogu sprovesti i u jednoj ili više drugih država obuhvaćenih Pozivom – u Bosni i Hercegovini, Srbiji, na Kosovu, u Crnoj Gori i/li Makedoniji.

Broj predloga projekta i grantova po organizaciji

Organizacija ne može podneti više od jednog predloga projekta u okviru ovog Poziva. Partner ne može podneti više od jednog predloga projekta u okviru ovog Poziva.

3. NAČIN PRIJAVLJIVANJA

3.1. Sadržaj prijave

Predlozi projekata moraju biti na engleskom ili na zvaničnom jeziku neke od zemalja obuhvaćenih Pozivom.

Prijavu čine:

- Popunjen prijavni formular u kom se navodi i okvirna suma za realizaciju, koja može da varira do 20% u odnosu na finalni odobreni iznos;
- Skenirana potvrda o registraciji, izdata od strane nadležne institucije.

3.2. Kako se prijaviti

Prijave se šalju elektronski na regional@recom.link, sa naslovom (subject):

Predlog projekta u okviru poziva *Podrška lokalnim organizacijama civilnog društva u inicijativama tranzicione pravde i izgradnje poverenja na Zapadnom Balkanu – REKOM mreža pomirenja (Europe Aid/168130/DH/ACT/Multi)*.

Nakon podnošenja prijave, biće potvrđen njen prijem.

Nepotpune prijave neće biti razmatrane.

3.3. Rok za prijavljivanje

Rok za prijavljivanje je 16. oktobar 2021. godine.

Molimo zainteresovane da uzmu u obzir moguće tehničke probleme i da predloge projekata ne šalju u poslednjem trenutku. Zakasnele prijave biće automatski odbačene.

3.4. Pitanja u vezi sa Pozivom

Pitanja slati elektronskim putem na regional@recom.link najkasnije do 25. septembra 2021. godine.

Tim za selekciju projekata neće odgovarati na pitanja koja stignu posle naznačenog datuma.

Na sva blagovremena pitanja, odgovoriće najkasnije 5. oktobra 2021. godine.

Sva pitanja, odgovori, ali i važna obaveštenja tokom trajanja procesa selekcije, biće objavljeni na [website-u REKOM mreže pomirenja](http://www.rekom.org).

Preporučujemo svim kandidatima da redovno posećuju sajt kako bi bili u toku.

4. EVALUACIJA I ODABIR

Prijave će pregledati i ocenjivati Tim za selekciju projekata koji čine predstavnici partnerskih organizacija sledeći određene korake i kriterijume: u prvoj fazi, sprovede administrativnu proveru dokumentacije koja je tražena Pozivom. Samo kompletne prijave koje ispunjavaju navedene kriterijume proći će u drugu fazu evaluacije. U drugoj fazi, evaluacija će biti sprovedena prema priloženoj tabeli.

4.1. Tabela za evaluaciju predloga projekata

Kriterijumi	Maksimalan broj bodova
Operativni kapacitet	
Da li kandidat(i) ima(ju) dovoljno iskustva u projektnom menadžmentu?	5
Da li kandidat(i) ima(ju) iskustva sa projektima u oblasti pomirenja?	5
Relevantnost	
Koliko je projekat relevantan za regionalno pomirenje?	10
Koliko je projekat relevantan za ovaj Poziv?	10
Da li su ciljne grupe i njihove potrebe precizno definisane?	10
Koncept predloga projekta	
Da li cilj projekta odgovara na problem koji je identifikovan?	5
Da li očekivani rezultati aktivnosti doprinose ostvarenju cilja projekta?	5

5. OBAVEŠTENJE O ODLUCI

U skladu sa okvirnim rasporedom, konačna odluka biće doneta 10. novembra 2021. godine. Svi kandidati će biti obavešteni u pisanoj formi o odluci Tima za selekciju projekata koja se tiče njihove prijave, i ukoliko su odbijeni, o razlozima za takvu odluku.

6. OKVIRNI RASPORED

	Datum
1. Rok za postavljanje pitanja	25. septembar 2021.
2. Poslednji dan za odgovore/pojašnjenja	5. oktobar 2021.
3. Rok za prijavljivanje	16. oktobar 2021.
4. Obaveštavanje o konačnoj odluci	12. novembar 2021.
5. Radionice za razvoj odabranih projektnih inicijativa i pisanje nacrtu Akcionog plana za realizaciju projekta i nacrtu budžeta	10. decembar 2021.
6. Potpisivanje ugovora	1. februar 2022.